
KRÓNIKA

IN MEMORIAM

STEVAN KRAGUJEVIĆ – Április 17-én Belgrádban, 80 éves korában elhunyt Stevan Kragujević fotóművész, a háború utáni újságfotózás egyik megalapítója, aki a Magyar Szónak is évtizedeken át külmunkatársa volt (Kertész István néven közölte fotóit). A háború utáni években, a Fototanjug hírgyűnökség megalakításakor a szabadkai Bíró Évával, a nagybecskereki Vas Antallal, az alibunári Jovan Ritopeki-vel, az újvidéki Lányi Istvánnal, a surčini Dragutin Grbićtyel, továbbá a zombori Hrisztofor Nastićtyal, Branko Obradovićtyal és Bogdan Bradvarevićtyel dolgozott együtt. Az ő fotóik uralták éveken át nemcsak a hazai, hanem a külföldi újságok oldalait is. A Szerbiai Újságírók Egyesülete életműdjában részesítette a zentai születésű művészt, mert „kamerájával azokat a részleteket is megöröktette, amit az emberi szem nem képes észrevenni”. Kétszer kapta meg az Októberi Díjat, valamint Zenta városának díját.

KÓKAI SÁNDOR – Az újvidéki születésű Kókai Sándor 49 éves korában hunyt el. Az újvidéki Bölcsészkar Magyar Tan-

székén tanult, majd rövid ideig tanár volt, később banktisztviselőként is dolgozott, de életpályáját az újságírás határozta meg, és ezért is lett 1984-től az Újvidéki Rádió magyar szerkesztőségének újságírója. Sokoldalú újságíró, szerkesztő, a művelődési műsorok, a vallási műsor, legutóbb a belpolitikai műsorok szerkesztője volt.

SZALAI MAGYAR ISTVÁN – Életének 80. évében Újvidéken elhunyt Szalai Magyar István, az Újvidéki Rádió egykori külpolitikai szerkesztője, majd sok éven át főszerkesztője. Több évtizedes újságírói pályafutásának túlnyomó részét a rádióban töltötte, a magyar nyelvű tájékoztató műsorok irányítójaként. 1949-ben alapítótagja volt a szerkesztőségnek..

DÍJAK

FORSTER GYULA-DÍJ HARKAI IMRÉNEK – A műemlékvédelem terén nyújtott kimagasló eredményekért ítélik oda a Forster Gyula-díjat Magyarországon, melyben külföldieket csak ritkán részesítenek. Idén a díjazottak között van dr. Harkai Imre topolyai építészmérnök is. A díjat a műemlékvédelem terén végzett tudomá-

nyos kutatómunkájáért, épített örökségünk védelméért és rehabilitásáért, valamint az oktatásban végzett munkájáért érdemelte ki.

MEGJELENT

Br. Balla Ferenc–Dr. Balla István: *Bezárás története*. A jugoszláv katonai közigazgatás bevezetésétől a termelő parasztszövetkezetek felbomlásáig (1944–1953), helytörténet. Logos Grafikai Műhely, Tóthfalu.

Barácius Zoltán: *Néhány boldog óránk*. Heck Paula, D. Juhász Zsuzsa és Romhányi Ibi pályaképe. Színháztörténet. Életjel, Szabadka (Életjel Könyvek 92.).

Gulyás József: *Volt idő*. (Kötetből kimaradt és más versek 1956–1980.) Grafoprodukt, Szabadka.

Cs. Simon István: *Tisza menti mozaik*. Publicisztika. Logos Grafikai Műhely, Tóthfalu.

Museion. A Szabadkai Városi Múzeum évkönyve, 2001.

A honfoglalástól Mohácsig – Millenniumi visszapillantás a délvidéki magyar kultúra első félezredére – JMMT, Újvidék, 2002.

A KÖNYVPÁLYÁZAT EREDMÉNYE – A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának a határon túli magyar könyvek kiadásának támogatására kiírt pályázatára Vajdaságból 92 kézirat érkezett. Ezekből a Határon Túli Magyar Könyvkiadás Tanácsa Budapesten az áprilisi kuratóriumi ülésen hozott döntés alapján az alábbi kéziratokat részesítette anyagi támogatásban: Dukai Éva: A szeretet csak szeretésnek a jutalma (Agapé); Tomán László: A legtökéletesebb zár titka (Atlantisz); Barácius Zoltán: Ötgarasos színház – Dé-

vics Imréről (Életjel); Csúsó Dezső: Könyörgésünk színhelyei (Életjel); Dér Zoltán: Játék és szenvedély (Életjel); Magyar László: Továtűnő évszázadok 3. (Életjel); Bányai János: Egyre kevesebb talán (Forum); Bodor Anikó: Vajdasági magyar népdalok III. (Forum); Brasnyó István: Vakta (Forum); Csorba István: Toronyiránt (Korkóston) (Forum); Danyi Zoltán: Átcsúszik kékbe (Forum); Deák Ferenc: Rétegek (Forum); Harkai Vass Éva: A város bejáratánál (Forum); Hózsza Éva: A novella új neve (Forum); Kalapis Zoltán: Életrajzi kalauz II. (Forum); Káich Katalin: A nagybecskereki magyar színjátszás II. (Forum); Nagy Sívó Zoltán: A főváros árnyékában (Forum); Németh Ferenc: Kastélyok és látogatók (Forum); Orosz Attila: Egy püspök élete (Forum); Pap József: Vesződéségek (Forum); Silling István: A vajdasági magyar archaikus népi imádságok nyelvi aspektusai (Forum); Végel László: Parainézis (Forum); Bosnyák István: Politikai symposion a Délvidéken (JMMT); Fekete J. József: Imádságos kolostor (JMMT); Katona Edit: Nyelvművelés kisebbben (JMMT); Bognár Attila: Nélküled senki vagyok (Logos); Hódi Sándor: Magyarok a forrongó Szerbiában (Logos); Ninkov Kovačev Olga: Emberközelen, Almási Gábor élete és művészete (Logos); Vass Imre: Farkasok (Logos); Sorskérdéseink (Magyar Szó); Pejcin Attila: Zenta utcanévfexikona (Thurzó Lajos Közművelődési Központ); Szinta János: Az egerek csengője (Kicsinyek színpada) (Thurzó Lajos Közművelődési Központ); Beszédes István: Huszonnyolc (Prózaantológia) (zEtna); Tóth Lívia: Ördöglakat (zEtna)

RENDEZVÉNYEK

VIII. ÚJVIDÉKI NEMZETKÖZI KÖNYVVÁSÁR – Április 25-én nyílt s öt

napon át tartott az Újvidéki Vásáron a VIII. Nemzetközi Könyvszalón. A hazai kiadókon kívül német, magyar, angol, román, japán, indiai, horvát, francia és rengeteg más nyelven megjelentetett könyvben gyönyörködhettek a látogatók. A Forum kiadó standján április 26-án Forum-könyvnapot tartottak, melynek vendége Bori Imre akadémikus volt, valamint Bordás Győző, a kiadó főszerkesztője, aki Valkay Zoltán Zenta építészetéről szóló új könyvét mutatta be. A VIII. Könyvszalón egyik legjelesebb rendezvénye a Laza Kostić-napok voltak. Április 26-án hirdették ki az idei Laza Kostić-díjat. Ugyanezen időben és helyszínen rendezték meg a X. nemzetközi grafikai kiállítást, a Grafobirót és a VII. nemzetközi művészeti kiállítást, az Art Expót. Az Újvidéki Vásár legnagyobb csarnokában Ács József neves vajdasági képzőművész alkotásaiból retrospektív kiállítás volt látható, s ugyanott Zdravko Mandić Sava Šumanović-díjas festőművész képeit is megtekinthették az érdeklődők. Az idén e rangos képzőművészeti elismerést Dušan Otašević belgrádi festőművész kapta. A grafikai kiállításon a Jugoszláv Nemzeti Bank pénzverdéje is bemutatta az általa készített különféle érdemrendeket.

ÉNEKELT VERSEK VII. ZENTAI FESZTIVÁLJA – Május 3-a és 5-e között rendezték meg az Énekelt Versek VII. Zentai Fesztiválját. A fesztiválra a következő előadók és együttesek neveztek be: Csernik Enikő Topolyárról, az Elhangolás Együttes Magyarankizsárról, a kolozsvári Fűszál együttes, az óbectesi MOST együttes, a csókai The Hammers együttes és a szabadkai 4s együttes. A versenyprogram vendégei voltak a zentai Kyriana, a budapesti Kaláka és a Sebő együttesek, valamint Pap József költő, akinek *Miú szeret a lufballon?* című műve a rendezvény kötelező-

en megzenésített verse volt. A zsűri tagjai: Bodor Anikó népzene kutató (Zenta), Edényi Csilla énekes-zenész (Budapest), Pap József költő (Újvidék), Radványi Balázs énekes-zenész, a Kaláka együttes tagja (Budapest), Skorutyák Veronika, az Újvidéki Rádió zenei szerkesztője (Újvidék) és Verebes Ernő zeneszerző (Zenta). Az idei győztes az Elhangolás együttes lett, a két második az óbectesi MOST együttes és a kolozsvári Fűszál együttes. Különdíjban részesült a kötelező vers legjobb megzenésítéséért a MOST együttes, a szabadkai 4s együttes, valamint dicséretben részesült a csókai The Hammers együttes. A fesztivált hagyományosan zenés, egyházi jellegű áhítattal zárták a zentai Jézus Szíve-templomban.

HERCEG JÁNOS-ÉVFORDULÓ – Május 11-én, Herceg János születésének 93. évfordulója alkalmából alkalmi megemlékezést tartottak a zombori Szent Rókus-temetőben. A rendezvény szervezője a nyugat-bácskai Berta Ferenc Zsebszínház volt. Az évforduló alkalmából Doroszlón Herceg-emlékezet tartottak, melynek keretében kiosztották az ifjúsági novella-pályázat díjait. Díjazottak: Boglár Boglárka, Szilágyi Miklós és Huszka Márta.

SZÍNHÁZ

A VAJDASÁGI HIVATÁSOS SZÍNHÁZAK FESZTIVÁLJA – Április 16-a és 22-e között rendezték meg Nagybecskerekben a Vajdasági Hivatásos Színházak 52. Fesztiválját. A közönség a drámai színművek kategóriájában hat, a gyermekek részére készült színművek közül négy előadást láthatott. A zombori Népszínház *A tavasz ébredése* című előadását kiállították ki a fesztivál legjobb előadásának. Ezen a darabon kívül még bemutatásra került a szabadkai Kosztolányi Dezső színtársulat

magyar nyelvű előadásában a *Tábori piknik*, a szabadkai Népszínház részéről *A két úr szolgája* című szerb nyelvű előadás, az Újvidéki Színház előadásában *A szecsuanai jóember*, az újvidéki Szerb Nemzeti Színház részéről a *Szkopje felszabadítása*, a zombori Népszínház előadásában pedig a *Kincsessziget* című színmű. A bábelőadások kategóriájában felléptek az újvidéki, a szabadkai, a nagybecskerekeli és a zombori bábosok. A díjazottak között szerepel Szorcsik Kriszta, az Újvidéki Színház színésznője és Kucsera Géza, a szabadkai Gyermekszínház előadásának zeneszerzője.

NEM FÁJ! – Április 28-án került sor a szabadkai Népszínház *Nem fáj!* című legújabb darabjának a bemutatására a kanizsai Művészetek Házában. A színdarab szüzséjét Agota Kristof regénytrilógiájából (A nagy füzet, A bizonyíték, A harmadik hazugság) merítették az adaptátorok: Ilan Eldad és Brestyánszki Boros Rozália. Szereplők: Ralbovszki Csaba f. h., Pálfi Ervin f. h., Mess Attila, Karna Margit, Kovács Frigyes, Vicei Natália, Pesitz Mónika f. h., Kalmár Zsuzsa, Szőke Attila f. h., Katkó Ferenc, Szilágyi Nándor, Sziráczy Katalin. Díszlet Janovics Erika, rendező Ilan Eldad.

BELGRÁDBAN A BUDAPESTI OPERETTSZÍNHÁZ – Május 14-én és 15-én a belgrádi Száva Központban vendégszerepelt a Budapesti Operettszínház Lehár Ferenc *A víg özvegy* című operettjével. A budapesti művészek 130 fős csoportja először lépett fel Jugoszláviában. Karmester Maklári László, rendező Szinetár Miklós. A fellépés a belgrádi Száva Központ 25. évfordulójának központi ünnepének a része volt.

KIÁLLÍTÁS

MOLCER MÁTYÁS KIÁLLÍTÁSA – Április 23-án a szabadkai gerontológiai

klubban kiállítás nyílt Molcer Mátyás azon festményeiből, melyek ihletője Mozart zenéje volt. 49 alkotás került bemutatásra, a *Muzsikások* című, 12 képből álló sorozatot is itt láthatta a közönség. A kiállítást Cvitkó Ferenc zenepedagógus nyitotta meg, s Tara Glonak Liszt egyik zongoraművét játszotta el.

KÖR GALÉRIA – Május 15-én a becsei színház Kör galériájában XX. századi színházplakátok címmel nyílt kiállítás.

HANGVERSENY

NOMUS – Április 10-e és 22-e között rendezték meg Újvidéken az Újvidéki Zenei Ünnepeket három helyszínen: a Zsinagógában, a Városházán és a Szerb Nemzeti Színházban. A rendezvény a Vajdasági Szimfonikusok hangversenyével kezdődött, melyen Matsa Liljefors vezényelt. A fesztivál vendégeinek a sorában volt Brigitte Engerer zongoraművész Párizsból, Lovro Pogorelic Zágrábból, Frank-Immo Ziyher Berlinből, Laurent Cabasso Strasbourgból, Ilija Grubert Amszterdamból, Megumi Teshima Tokióból, Jan Mračak Prágából, Gernot Susmuth Berlinből, Anahit Kurtikyan Zürichből, Félix Schwartz Berlinből és még sokan mások. Fellépett még a szlovén Brass Quintett és a berlini Aperto Piano Quartett.

ZÜRICHI FÚVÓSKVARTETT KANIZSÁN – Április 20-án a Slobodan Mirković vezette zürichi 76 kamaraegyüttes elnevezésű fúvóskvartett vendégszerepelt Kanizsán. A műsoron Haydn művei szerepeltek.

SZABADKAI FÚVÓSZENEKAR KONCERTJE – Április 18-án a szabadkai Városháza dísztermében lépett közönség elé a Szabadkai Fúvószekar Lipták József vezényletével. Előadásukban induló

kat, filmzenét, keringőket, polkát, népdal-egyveleget is hallhatott a közönség.

IMPROVIZÁCIÓS ZENEI MŰHELY – Április 23-án és 24-én improvizációs zenei műhelyt rendeztek az újvidéki Művelődési Központ Art klubjában. A műhely vezetője Mezei Szilárd és Márkus Albert romániai származású budapesti zenész. A műhely résztvevői Koberszki Márta, Vojislav Savkov, Lordan Skenderović, Svetlana Vuković, Nagy Róbert, Zákány Emőke, Pápista Kornél, Csík István, Malina Ervin és Asztalos Alfréd voltak. 23-án a Márkus Albert és Mezei Szilárd kvartett koncertjét élvezhette a közönség.

SEBESTYÉN MÁRTA ÉS A MUZSIKÁS EGYÜTTES VAJDASÁGBAN – Május 1-jétől 5-éig az idén újra vajdasági turnén vett részt a budapesti Muzsikás

együttes. A koncerteken vendégszerepelt még Sebestyén Márta énekes, Farkas Zoltán és Tóth Ildikó táncosok. A fellépések helyszínei Belgrád, Szabadka, Nagybecskerek, Topolya, Temerin és Kikinda volt.

FILM

TARR BÉLA FILMJEI BELGRÁDBAN ÉS ÚJVIDÉKEN – Május 8-a és 12-e között a belgrádi Jugoszláv Filmtár és az Újvidéki Művelődési Központ mozitermében mutatták be az ismert magyar filmrendező, Tarr Béla eddigi életművéből összeállított válogatást: a Családi tűzfészek, a Szabadgyalog, a Panelkapcsolat, az Őszi almanach, a Kárhózat és a Sátántangó című filmek kerültek vászonra.

SMIT Edit összeállítása

TŐLÜNK – RÓLUNK

TŐLÜNK

Könyvek

Hornyik Miklós: Határsértés, Ister Kiadó – Budapest, 2002

Kontra Ferenc: Gimnazisták (regény). Magyar Könyv Klub – Budapest, 2002

Alföld

Harkai Vass Éva: Az újvidéki villamos-tól a bécsi expresszig (Juhász Erzsébet: Hátregény), kritika – 2002. 5.

Élet és Irodalom

drMáriás: Berlin alatt az ég, publicisztika – 2002. május 10. (19. szám)

Végel László: Cósic politikai vallomása. A „harmadik út” szerb tanulságai, publicisztika – 2002. május 10. (19. szám)

Forrás

Bence Erika: Beszédszerűség és töredékesség (Gobby Fehér Gyula: A tűz közepéből. Újvidéki Dekameron III.), kritika – 2002. 5.

Gion Nándor: Aranyat talált, folytatásos regény, 9. rész – 2002. 5.

Sziveri János: „Rés” – gondolom, vers a hagyatékből – 2002. 5.

Jelenkor

Thomka Beáta: Folytonosság, önazonosság és kétely: az elidőző megjelenítés epikuma (Szilágyi István: Hollóidó), kritika – 2002. 5.

Vigilia

Gerold László: Harkai Vass Éva: A művészregény a huszadik századi magyar irodalomban, kritika – 2002. 5.

RÓLUNK

GOBBY FEHÉR Gyula

Bence Erika: Beszédszerűség és töredékesség. (Gobby Fehér Gyula: A tűz közepéből. Újvidéki Dekameron III.), kritika – Forrás, 2002. 5.

HARKAI VASS Éva

Gerold László: Harkai Vass Éva: A művésregény a huszadik századi magyar irodalomban, kritika – Vigilia, 2002. 5.

JUHÁSZ Erzsébet

Harkai Vass Éva: Az újvidéki villamostól a bécsi expresszig (Juhász Erzsébet: Hátárregény), kritika – 2002. 5.

POZSVAI Györgyi

Eisemann György: Pozsvai Györgyi: Visszanéző tükörben, kritika – Irodalomtörténeti Közlemények, 2002. 3–4.

THOMKA Beáta

Fodor Péter: Összeillő szólamok (Thomka Beáta: Beszél egy hang), kritika – Alföld, 2002. 5.

